

Зломинога Аліна

здобувач вищої освіти ОС «Бакалавр»

спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Науковий керівник: **Лаврук В.В.**

д-р.ekon.наук, доцент, професор кафедри фінансів,
банківської справи, страхування та електронних платіжних систем

Подільський державний аграрно-технічний університет,

м. Кам'янець-Подільський

МОДЕРНІЗАЦІЯ ТВАРИННИЦТВА В КОНТЕКСТІ ЕФЕКТИВНОГО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ

У період стабілізації ринкових відносин у сільському господарстві особливого значення набувають актуальні питання впровадження нових методів господарювання, індустріальних технологій, які відтворюють видозмінені виробничі процеси у тваринницьких галузях та створюють умови для їхнього модернізаційного оновлення. Наразі тваринництво може стати ключовою і системоутворюючою галуззю на селі. А тому його модернізація і ефективний розвиток повинні забезпечити втілення економічних, екологічних і соціальних завдань сталого розвитку сільських територій [2, с. 44].

Підписання у 2014 році Угоди про асоціацію між Україною та ЄС стало поворотним пунктом у подальшому розвитку аграрного виробництва та сільських територій. Такого роду процеси визначають не лише якісно новий формат відносин між Україною та ЄС, але й слугують стратегічним орієнтиром системних економічних реформ в аграрному секторі України, який є основою життєдіяльності сільських територій нашої держави [1, с.61].

Стверджується, що аграрне виробництво є вагомою частиною сільської економіки, а агроландшафти – переважаючий елемент облаштування сільської території. І тому цілі підсистеми «сільське господарство» і «сільський розвиток» взаємопов'язані [9, с.10].

Отже, потреба у формуванні механізму економічної модернізації і ефективного розвитку тваринництва не є випадковою, оскільки воно є однією із стратегічних галузей сільського господарства, яка у межах своїх можливостей визначає рівень продовольчої безпеки країни, соціально-економічні умови життя і якість харчування населення та його здоров'я [3, с. 202].

Розглядаючи сутнісний зміст економічної модернізації тваринництва слід відмітити, що вона повинна базуватися на структурному і техніко-технологічному напрямках. При цьому критеріями структурної модернізації виступають кардинальні і структурні трансформаційні зміни, які сприяють розробці нових і вдосконаленню існуючих елементів механізму модернізації та їхньої взаємодії. Процес структурної модернізації у період своєї реалізації передбачає усунення існуючої сукупності організаційно-економічних протиріч між структурою виробництва, розподілу, обміну і споживання тваринницької продукції.

При забезпеченні життєдіяльності різних форм модернізації, окрімресурсів і базових економічних показників (зростання обсягів продукції, її якість і конкурентоспроможність, прибутковість, природний, міграційний приріст та ріст сукупних доходів населення), виникає потреба урахувувати також критерії, які характеризують рівень життя і потреби населення, а також здатність підприємств до проведення модернізаційних змін на виробництві.

Слід відмітити, що ефективність функціонування тваринництва за першими двома формами в основному залежить від сформованої техніко-технологічної бази, функціонально-виробничої структури, дієвості організаційно-економічного механізму, наявності кваліфікованих кадрів та різних ресурсів, які взаємодіючи між собою визначають пріоритетні напрями його діяльності. Натомість обумовлена форма модернізації виникає внаслідок перевищення потреб по відношенню до рівня платоспроможності підприємств. У даному випадку при низькому рівні доходності господарства не в змозі забезпечити бажаний обсяг модернізаційних змін, або ж якість запропонованих товарів і послуг не відповідає потребам і вимогам підприємств.

Низький рівень розвитку різних видів підприємницької діяльності, ділової інфраструктури та використання в цих цілях природно ресурсного потенціалу, застарілі методи господарювання гальмують процеси розвитку економіки села та модернізації основних галузей, що функціонують на сільських територіях. У більшості випадків рівень розвитку інституційного середовища на сільських територіях України не відповідає сучасним вимогам та об'єктивним потребам суб'єктів господарювання [10, с. 96].

А тому важливо, щоб, поряд з іншими, соціальні аспекти економічної модернізації тваринництва забезпечували реалізацію мети щодо комплексного розвитку сільських територій, як основних територіальних складових державної агропродовольчої політики [6, с. 271].

Викладене, на основі проведеного дослідження, дає підстави зробити висновок, що економічна модернізація тваринництва набуває якісно нового змісту і є однією з передумов розвитку сільських територій та зростання добробуту сільського населення. Вона передбачає нарощування генетичного потенціалу сільськогосподарських тварин і птиці, створення умов для розвитку його різних підгалузей, оновлення їхньої матеріально-технічної бази, стимулювання інвестиційних процесів, впровадження сучасного типу виробничих технологій для виробництва інноваційної конкурентоспроможної продукції на внутрішньому і зовнішньому ринках, розвиток безпосередньо на виробництві наукоємних галузей, що забезпечують отримання найкращих результативних показників тваринницьких підприємств.

А тому в найближчій перспективі сільськогосподарські підприємства і фермерські господарства з ефективним виробничим процесом будуть виконувати провідну роль у розвитку сільських територій, що забезпечить розширення сфери зайнятості сільського населення і зростання його доходів, збільшення розміру місцевих бюджетів через фіскальну функцію оподаткування, інтенсивний розвиток транспортного і сервісного обслуговування підприємств, покращення інфраструктури аграрного виробництва.

Список використаних джерел

1. Іванюта В.Ф. Роль аграрного підприємництва в розвитку сільських територій в контексті євроінтеграції. Економічний вісник, 2016, №1. с.61
2. Лаврук В.В. Модернізація галузі тваринництва як умова продовольчого забезпечення населення України. Економіка АПК. 2016. № 12. С. 43–50.
3. Лаврук А., Лаврук В. Проблемы возрождения и развития отрасли животноводства в Украине. Przegląd Wschodnioeuropejski. 2019. Vol.X. No.1. Pp.201-213.
4. Лаврук В.В. Техніко-технологічне переоснащення тваринництва // Подільський вісник : сільське господарство, техніка, економіка. 2017. Вип. 2 (26). С. 173-181.
5. Лаврук В.В., Покотильська Н.В., Лаврук О.С. Завдання сучасного землеустрою в системі управління земельними ресурсами та землекористуванням. Агросвіт. 2019. № 3. С. 3-10.
6. Лаврук В.В. Фінансове забезпечення економічної модернізації і розвитку тваринництва аграрних підприємств. Економіка та суспільство. Електронне фахове видання. Мукачівський державний університет. 2017. №9. С. 270-275. Режим доступу: <http://economyandsociety.in.ua>
7. Лаврук В.В. Оцінка виробництва споживання населення продукції тваринництва. Економіка та держава. 2017. № 6. С. 72-74.
8. Лаврук В.В. Технологічні процеси у виробництві продукції тваринництва. Агросвіт. № 12. 2017. С. 15-19.
9. Політика сільського розвитку на базі громад : наукова доповідь / за ред. чл.-кор. НАН України, д-ра екон. наук О.М. Бородіної. К., 2015. 70 с. <http://ief.org.ua/docs/sr/291.pdf>
10. Напрями та засоби розвитку сільських територій в контексті зміцнення соціально-економічної безпеки України: [монографія] / За ред. д.е.н., пр. Т. Г. Васильціва, к.е.н., доц. В. В. Бойка. Львів: Ліга-Прес, 2016. 260 с.